

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

№ 128

Четвер, 4 липня 1991 року

Ціна 10 коп.

У ПРЕС-ЦЕНТРИ Міністерства закордонних справ УРСР відбувся брифінг, на якому було, зокрема, повідомлено, що 12–13 липня збереться засідання Всесвітньої організації охорони здоров'я. Головна його мета — визначити впливу наслідків чорнобильської аварії на здоров'я людей та відновлення членства УРСР в цій організації після виходу з неї у 1949 році. Було зазначено, що румунський парламент подав заяву урядові РСРР щодо наслідків пастки Ріббентропа — Молотова для нашої країни, в якій фактично інсинуїуються територіальні претензії до нашої республіки. Потім узяв слово новий постійний представник Ук-

раїнської РСР при ЮНЕСКО О. Сліпченко, призначений на цей пост Президією Верховної Ради республіки, яняй відзначив новий підхід України до цієї організації, а саме: ставлення як не до ворога ідеологічного протистояння, а як до центру мобілізації інтелектуальної еліти. Особливу увагу було звернуто на реакцію всесоюзної та української преси на репортаж політичного оглядача Всесоюзного телебачення В. Кондратьєва про поїздку делегації Верховної Ради УРСР до Німеччини. Зазначалося, що найбільш аргументований коментар з цього приводу був опублікований в «Голосі України» 2 липня цього року.

ЛІТА І ЛІТО

Можливо, зовсім не випадково ці сторі слова, що означають «рік» і «пору року», звучать у нашій мові цілком однаково.

Може, колись роки були теплими, як літо?

А може — серйозніше, і таємниця в тім, що рік мине так само швидко, як і літо?

Хто зна...

В усьому разі не випадково старі люди у нас звуться літніми — бо несуть у собі тепло прожитих літ, тепло, ласку якого кожен з нас знає змалку.

Чи не тому здається, що у дитинстві зими були теплими, а літа — довгими? Якраз навстіжки, щоб ми самі зуміли когось зіртіти, коли станемо літніми.

Віталій ЖЕЖЕРА

Фото Олексі ВАЩЕНКА.

ГОЛОС України

Засновник —
Верховна Рада
Української РСР.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

УРСР, 252047
Київ, вул. Матерова, 4

ТЕЛЕФОНИ
РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ

Приймачка —
444-92-11

Відповідальний
секретар —
444-72-63

Завідуючий коректурою
(тел.факс) —
444-84-43, 224-72-54

ВІДБІЛІН
перекладів —
444-84-52
444-83-64

ліття — 444-82-05,
444-29-61

економіки — 444-88-07,
аграрників — 444-86-10,

літмероприходів —
444-91-20

огорож здоров'я —
444-88-06

соціальних питань —
444-88-05

екологів — 444-88-59,
культури — 444-86-44,

спорту — 444-88-08

інформаційних —
444-61-12,
444-86-20

історії України —
444-88-63

військових питань —
444-88-52,
реклами — 444-89-44

бухгалтерії —
444-84-00

Руккописи
не рецензуються
і не повертаються

Індекс 60955
Тираж 184200

Передплатити ціну на рік
19 руб. 80 коп.

Газета виходить
3 разів на тиждень.
У вихідні на 8 сторінок.
У середу, четвер,
п'ятницю та суботу
на 10 сторінок.

КОНВЕРСІЯ — ЦЕ НЕ ПРОСТО

ПЕРЕБУВАННЯ Л. КРАВЧУКА У ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

По приїзді у Дніпропетровськ Л. Кравчук взяв участь у роботі п'ятої сесії обласної Ради народних депутатів двадцять першого скликання.

У виступі на сесії він наголосив на необхідності тісних зв'язків між депутатами різних районів. Сьогодні це дуже важливо, бо одним розмовним справді не зарадити. Становище можна поліпшити тільки при єдності усіх державних структур влади, єдності усіх політичних сил на Україні.

Значна частина його виступу була присвячена дітям іноземного договору. Він попередив світова історія свідчить, підкреслив Леонід Макарович, коли народ не буде господарем на своїй території то не зможе розв'язати всі ті проблеми, які стоять перед ним. Тому шляхом природним є прагнення народу України мати свою незалежну суверенну державу у Європі держав, з якими історично склалися економічні, політичні та інші зв'язки. Центр має зрозуміти, що цей процес неминучий. І Союз держав має базуватися насамперед на інтересах народів цих держав. Тому Верховна Рада УРСР ще раз продемонструвала свій твердий намір служити волевиявленню народу, який сказав своє вагоме слово під час березневого референдуму.

Л. Кравчук розповів про концепцію нової Конституції України, впровадження президентської форми правління, антикорупційну програму, відповісти на запитання депутатів.

Що насторожує і що не може не хвилювати? За ці три дні не було жодної аудиторії, а людина зустрічався Леонід Макарович, де б йому не задавали запитання про «бандерівців» зі Львова», про «фашистський рух», який бунтує набув загрозливих розмірів на Західній Україні. Підстав для таких запитань була одна — телевізійні сюжети про Центральному телебаченню у програмі «Час».

Л. Кравчук різко заперечує подвійність ЦТ, яка

показуючи молодих хлопців у спецформі, що збиралися в Тернополі, зробило з них військове озброєне формування. Хоча насправді на Західній Україні немає жодного озброєного формування. Якщо не рахувати, звичайно, міліцію і Прикарпатський військовий округ.

Показуючи ігравірю з люлькою, яка ненавидить Радянську владу і готова хоч сьогодні зі зброєю в руках боротися проти неї ЦТ не нав'язливо дає зрозуміти, що там усі такі.

Безперечно, і такі там є. Але їх небагато. І їхні дії у спеціальній постанові засудила Львівська обласна Рада народних депутатів. Такі «радикали» не користуються широким підтримкою серед населення Західної України.

І те, що Центральне телебачення викликає тільки «смажені» факти із багатогражданого життя Галичини, як ніяк не сприяє стабілізації життя у республіці. Віднемо послугу нам роля ЦТ.

Потім Л. Кравчук відвідав виробничі об'єкти. «Пи

денний машинобудівний завод». Це зовсім недавно довкола цього підприємства складалася незвична ситуація. З одного боку, воно було, а з другого — його начебто і не існувало в природі. Причина зрозуміла. Південний машинобудівний — ракетобудівне підприємство. З його воріт виходять міжконтинентальні балістичні ракети. Перші ракети С. Корольова зійшли з конвеєра саме цього заводу. Свого часу головним конструктором машинобудівного підприємства вірний соратник Корольова М. Янгель.

Коллектив дніпропетровських ракетобудівників одним з перших став на рейки конверсії. В цілому підприємство розуміють, це пелюстка гонимого, але так, як чинить союзний уряд у питанні конверсії, не тіше ні в які ворота. Проголошено конверсію, уряд не запропонував більш-менш чіткої програми. Тому все доводиться робити самотужки. А це дуже важко навіть для такого гіганта. Головне у ході конверсії не втратити

виробничий потенціал, висококваліфікований і підготовлений кадрів тощо. Сьогодні це вдається. А завтра? Як втримаєш людей, коли середня зарплата навіть на цьому гіганті — на восьмому десятку місць серед підприємств, організацій установ Дніпропетровська. Одержавши квартиру (за волю лівому частку своїх придбав відпуску на соціальну роботу), люди йдуть у ті колективи, де весь прибуток їде на зарплату. А якщо квартиру вже ж мають за рахунок Південного машинобудівного.

З 1988 року обсяг виробництва товарів для народу зріс на цьому підприємстві у 2,5 рази. Що сьогодні не знає їхніх тракторів, хто не мріє про кухонну машину «Мрія», мікрохвильову «Мрія», совоканижмишу «Струм», дитячий велосипед «Кук», красні силідрі парасольки тощо, — всього близько 60 найменувань. Виготовляють дніпропетровці унікальну переробку техніку для АПК. Планують освоїти серійний випуск тролейбусів.

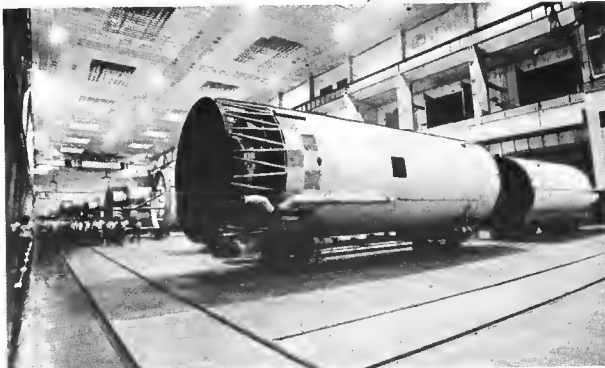
Причому рад великих підприємств України готові працювати з ними в одній сфері: «Екологічно чистий транспорт — тролейбус — моторобійні всті».

Л. Кравчук відвідав конструкторське бюро, цех виготовлення тракторів, інструментальний, складальний цех мікроінтегральних схем. Він виступив на зустрічі з представниками трудових колективів підприємств.

Під час перебування Голови Верховної Ради УРСР у Харкові і Дніпропетровську його супроводжували керівники обласних і міських Рад народних депутатів, керівники обласних організацій Компартії України.

Леонід БРОВЧЕНКО,
Микола НЕЧУПОРЕНКО,
Дніпропетровськ.

Фото
Олександра КІМЕНЕНКА.

ЖИВІВА НА ПАРЛАМЕНТСЬКІЙ НІВІ

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 3 ЛІПНЯ

Цей день роботи українського парламенту, мабуть, став рекордним за своїми результатами. За ліхосів кліма годин прийшло цілий набір постанов і законів, що зачіпають інтереси кожного з нас, як і діяльність цілих галузей народного господарства.

Серед них особливий вибух дискусій припав на обговорення законів про підвищення соціальних гарантій трудящих, про мінімальний споживчий бюджет та про індексацию доходів населення. З приємністю можна зауважити, що ці закони проєктовані, ніж ті, що аналогічно обговорювалися у Верховній Раді СРСР. Тепер, після прийняття цих законів, міністральний розмір пенсій буде рівнятися мінімальному розміру заробітної плати і становитиме 165 карбованців на місяць без будь-яких відрахувань. Не густо, значить, при такому стрибку ціни на споживчий ринок. Але вестимуть люди без додаткових засобів до існування трохи легше зводити мурт кміти з кімнати.

Важким доповненням до цього закону буде прийнята система індексції гро-

шових доходів населення, яка глибоко реагуватиме і на несподівані повороти цінової політики, і на потреби окремих категорій людей, що вимагають додаткової допомоги. Цих законів уже давно чекали, вони згадувалися мало не кожного дня нашими депутатами. І ось, нарешті, з 1 жовтня наступного року вони набиратимуть чинності.

...А почалося ранкове засідання тим, що народні обранці хвиляючо мовчавили пам'яті шахтарів, які загинули під час аварії на шахті «Південнодобаська» № 1, об'єднання «Донецький вугілля». У своєму виступі Голова Верховної Ради України Л. Кравчук сказав, що керівництво республіки зробить все необхідне, щоб помститися їм і скорботу шахтарських сімей, що залили несправних врат...

А далі, як з танку, поспішили депутати з заяв. Оди з них стосувалися недоводів, які кояться нині в деяких вузах, коли перод аборитами виставляються розуми за навчання у кілька тисяч карбованців. Реакція сесійного залу була остримі, розбурхана в цих фактах і заборонити будь-які подібні дії у вузах України. Поет Роман Лубківський зачинив рішучий протест проти тенденційних виступів програм «Времі».

— Звертаю нашу увагу на те, — сказав він, — що існують телебачення, зокрема редакція програм «Времі», що цвора веде ціліспирмовану антиукраїнську кампанію в ефірі. Вихоплюючи з потуги лідерів, факти, які не відображають усього спектра життя, редакція «Времені» намагається надати їм не об'єктивного тлумачення.

Цей ідеологічний пресинг має на меті одне: відвернути увагу мільйонів людей від риторичної пропаганди, зміцнити довіри, антиукраїнські інстинкти в

обивателів. Ціліспирмованість цих дій є нічим іншим, як ідеологічним забезпеченням можливих розривів над державним суверенітетом республіки, нонпарансе демократичних перетворень в Україні.

Вимагаю: Комісії з питань гласності підготувати проєкт постанови Верховної Ради про розслідування, нонпарансе демократичних перетворень на території України її вереспондентів — творців політичних провонацій.

І по цій заяві було доручено розслідувати і запровадити певні рішення постійній Комісії Верховної Ради. Пропагуанди заяви про становище в Югославії, що містять різні підлітки в південних областях України та інші. Зрештою, лізшиши на тому, що туди, в Маршину, Павлових, Костянтинів, Люди їхати провести в останню дорогу загинили шахтарі Вугледар.

На похорони? — запитав мене пошепки хлопчеська, і, отримавши ствердну відповідь, сумно зітхнув. Я ось так тут прощатися зі своїм читачем... Володимир Миколайович правдиво на шахті «Маршину» в нашому Південному сільсько-хазі клубі. Тож я оди з багатьох його учнів.

А 25-тищиний шахтарський Вугледар правдиво в спекотну післяпону добу гинув зі своїми десятками загинув... Ніби ручай горі з двох сторін, двом русинам з центральної вулиці міста заповнювали траурні процесті, посеред яких людські берези замирили на меті скорботні ріки. Проштался із загинилими вугледарів — знайоми, незнайомі, рідні, далекі. Звучу туга, вогню похоронного маршу уже торкнулися гіркістю пологово охорони доонецького степу. Зайшло — крикнув завісу важкого лінійного вару — три кілометри до кімнати учнівки до місцевого кладовища...

Нещадна спека. Десяті ям, викопаних мертвими жиними Сіро-білі фото в темному обрамленні, безсильні плечі матері, голосині, молодих дружин, тисячі й тисячі дівчат, нахилилися спів, траурний митинг. Все, здавалося, перемалося.

Наче важкі вскові краплі прощальної сльози, падають на чоло загинили, торкаться їхніми очима. Десяті ям, викопаних мертвими жиними Сіро-білі фото в темному обрамленні, безсильні плечі матері, голосині, молодих дружин, тисячі й тисячі дівчат, нахилилися спів, траурний митинг. Все, здавалося, перемалося.

Наче важкі вскові краплі прощальної сльози, падають на чоло загинили, торкаться їхніми очима. Десяті ям, викопаних мертвими жиними Сіро-білі фото в темному обрамленні, безсильні плечі матері, голосині, молодих дружин, тисячі й тисячі дівчат, нахилилися спів, траурний митинг. Все, здавалося, перемалося.

Нелегко пішло обговорення про першодію пункт порядку денного — про внесення зміни і доповнень до Закону Української РСР про розслідування і об'єднання бюджетного дефіциту. Адже щоб мати якісь гроші при слабкому гаманці, їх треба десь відшукати, «десь», як і слід було чекати, де нові підприємства, корті і так десь животити. Отут, де зустрілися сліси промовців. Зрештою, після довгих дискусій вирішено було, що раз попрацювати над проєктом в Комісії з Кабінеті міністрів, а згодом ще раз до нього повернутися.

Закінчилося ранкове засідання прийняттям Закону про референдум, постанови Верховної Ради про захист споживчого ринку та інших документів.

Рисник на урочай, одне слово, було ранкове засідання.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ПРОВЕЛИ У ВІВНУ ЗМІНУ...

У Донбасі стоїть страшенна спека. Червона артерія градієнта пульсує на позначці 40. Вазодилататори, пожежники наслідок пожеж. Оди надія на дощ...

А як же було ті там — під землею, на 50-градусову, опитовому газом, димом, «ліжкою полоніт»? На що сподівалися у ті вогненні стіни? На автоматичну установку тиснення пожежі, яка чомусь так і не встигла спрацювати? На саморуйтальники, що повинні не закінчити органи дихання від навколишнього середовища? Певне, що ні. Шахтарі вже так звикли покладалися на самих себе, на свій гарт, на своє прагнення щозинити, за будівельних обставин виборили з-під землі живимим, спрото коматі свйого повітря, а після закінчення поверталися нашою стежиною до рідної домівки, де чекають з вітром і тривою.

Та того чорного дня «не вийшли» воли з шахти. 32 гірників з «Південнодобаської» № 1 зіткнулися з

шахтне підір'я причорнутували. Оди, Василь Костюк, на вчора — це безсильні прощали. Надія на те, що він живий, — обмала. Та поки його не знайдено, живого чи мертвого, на шахті не починають активного тиснення пожежі. Такий тут закон: не відшукавши в лаві останню людину — не приступать до лінійних дій по ліквідації будь-якої аварії...

Трагедія на «Південнодобаській» № 1 — це страшенна подія. А, здавалося, нічого не відбувалося. У суботу шахта, на якій працюють 5,600 чоловік і щодобово виробляють близько п'яти тисяч тонн вугілля, працювала у звичному режимі. Тривала друга зміна, коли в націдному колекторному штреху, до якого примикають декілька лав, на глибині 355 метрів загорів стрічковий конвеєр. У зону пожежі потрапили 200 шахтарів. Вогонь розповсюджувався на декілька метрів відстані. Дима отрута заповнювала роїтків, димин із нещесливої

люди поспішали на «свійкий струмуні» гірників. Більшість з них врятувалися. Але не всі. Ностраждали ті, хто працював поблизу епіцентру пожежі, кому для врятування необхідно було подолати півтори тисячі метрів загальною підземного тунелю. Ті, хто загинили, підняли на поверхню гірничотрувальники.

Загальна картина одиєї з найстрашніших трагедій в історії шахтарського Донбасу ніби пронизувала «об'єкти». Стосуються згадування ті причини, то тут все набатато складніше. Ми вважали заступника директора Всесоюзного інституту гірничотрувальної справи Б. Градуський, який ще робити категоричні висновки передчасно. Спочатку треба ліквідувати пожежу.

Питий десь «Південнодобаська» № 1 не працює. Зрештою, це не працює. Зрештою, це не працює. Зрештою, це не працює.

Питий десь «Південнодобаська» № 1 не працює. Зрештою, це не працює. Зрештою, це не працює.

- Ласнаао просимо

Телегра
зі Льво

Телегра
зі Льво

Соборы наших душ

ШНХ ДҮШ _____

Вікторія СВІТЛАНОВА.

КНМ ЧННОМ МН ОДЕРЖУЕМ

Вікторія СВІТЛАНОВА.

Получено

власний кореспондент
«Голосу України».

Ласкаво просимо

ДОВО НЕ ПРИЇДЖАЮТЬ»...

ХДС/ХСС
аменту Райнсфер
роботи
економічних
виробницт
виробницт
виробництдогоду, яка
зустрілася
БЕНТРУПОМ.Україні
госпо
проблем. Як
можна їху Бен
удове при
монастир
немає чо
не можу ви
але про де
скажу.скажу, ко
ушувала б
вигото
виробницт
виробницт
виробництнімецькі
у нас
німецькіщо у
велике
виробницт
виробницт
виробницт

не може...

Собори наших душ

КАЛИНА БІЛЯ ХРАМУ

республіки
Теплохід
виробницт
виробницт
виробництоб освятити
храму, по
в Печеркамінь моли
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробництвиробницт
виробницт
виробницт
виробницт

— Чому?
— Мені здалося, що в господарстві недостатньо, або й немає сучасно підготовлених кадрів, які могли б управляти по-новому. І все ж дізналися чимало нового, що допоможе нам калагодити і підтримувати зв'язки з Україною.

— А є такі наміри?
— Міхель Глос: — Звичайно. У нас величезний інтерес до України. Розглядаємо вашу республіку як одного з потенційних партнерів в економічній, культур-

ній галузях. Незважаючи на винятно кризову ситуацію, вважаємо, що в Україні хороша перспектива стати членом спільного ринку, надійним партнером в європейських справах.

Інтерв'ю взяла
Валентина
ПИСАНСЬКА.

На знімку: депутати бундестагу Міхель Глос і Рейнхард Майер цу Бентруп у Києві.

Фото Олександр
КЛИМЕНКА.

Телеграфним рядком
зі Львова

ДЕ ЗГОДА В СІМЕЙСТВІ

Відбулася організаційна сесія багатотражданської Бродівської райради. Після її саморозпуску депутатський корпус створено заново. Й виборці нарешті розібралися, хто є хто. Депутати майже одностайно проголосували за обрання головою райради Є. Пушкіна. Вони відзначили також, що кількохгодинне сесійне засідання було результативніше, аніж попередній рік його роботи.

«АТЬ-ДВА» ЧИ
«ЛЮЛІ-ЛЮЛІ»

У прийдешньому навчальному році вихованки Львівського у № 32-й дитячої школи вже не будуть мурати автомат Калашникова. Підколектив вирішив, що корисніше їм зайнятися уроками домоводства, молоді господарині, майбутньої матері.

Від початкової військової підготовки відмовилися в місті й інші «дівчачі» училища.

ІДИ, ІДИ, ДОШКУ...

Заступник голови обласного Л. Дунець повідомив, що гол... області не буде... всупереч зловісним прогнозам деяких політиків. Понад 50 тисяч гектарів рілля передано селянам, а вони зміють долати несприятливі погодні й соціально-політичні умови. Крім того, в області... продавати... сільськогосподарський фонд м'ясо. Тож кінці всі холода йні емоції заповнені.

РЕЖИМ НЕПЕРБУТНИЙ

На брифінгу в обласній Раді було відзначено, що галічанам дуже бракує нині потужної «амортизуючої» сили в особі голови облради Вячеслава Чорновола. Він став жертвою власного політичного темпераменту й опинився в «карці з...» м'ясо... дивний перебіг з'їду УРП, де він щосили намагався сконсолідувати її ряди, вступав у гострі дискусії з С. Хмарою...

Лікарі вважають, що організм пацієнта спроможний чинити активний опір хворобі.

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
власний кореспондент
«Голосу України».

Від нашого столу —
вашому...

М'ЯСО У ЖИТІ

Цю звістку приніс депутат селищної Ради Михайло Сарканич: на околиці села Клининець, що поблизу Мукачевого, в колгоспному житті знайдено 10 туш телят і одну нову. Жителі навіоліхлих сіл губляться у здогадках: чи в якомусь господарстві присікла ревізія виявила «зайву» худобу, чи місцеві «тишовики» конфіскували її у когось на ринку...

Це з'ясує районна прокуратура.

Микола ГОРВАТ,
власний кореспондент
«Голосу України».

Закарпатська область.

Характерники

УГОДНИЦЯ ГОРПИНА

Біла Горпининного двору мешкання пробка. А авто все прибувають та й прибувають, як вода нелповесі. Але у мене «блат» — син Горпини Григорій. Він головбух тутешнього колгоспу «Пам'ять Ілліча». Моему «блату» по-випадку Телімоновичу, лід л'ядесат, приколчений сонцем, гарно скроєний лоліський даждко. Йдемо по селу Горині, а він припасовує слово до слова, ніби дах черепицею криє: «Не знайшли нікого, то мене висватали на бухгалтера. Мов каже: ти в конторі дебету щитаєш, а вдома роботи непочатий край. Косовиця? Можна було б усе сіно зібрати. Але ж косарок кіт наплакав — дві. Ні, ви мені що не балакайте, а не з того боку Там дивалтсь на село». А що це за лам'ятник, литаєте, від громадянки Харченко лолеглим односельчанам! Це довга історія!

Історію в почу потім, а телер ми йшли спідом за сповами «пропустіть смик». Обійшлося без мату, лише логлядами-илюками стрільну гурт. Мо' й тому, що ніхто із старожилів горинських не пригадає Горпининних матоків.

Аж ось і сама баба Горпина. 875 у неї легка, навіть прудка хода, теллі очі. Мало в баки таких стареньких, у кого така гарна старість. Мабуть, треба було багато добра напрати людям за свою життєву мить. А мо' це від одухотвореної (аж ніби не фанатичної) віри в Бога і прощання надругів. На неї, народну цілительку, «сигналізували» в кулу інстанції. А вона, неписемна, проста колгоспниця, пробачила їм.

Лікую молитвами, травами, заговорами. Буває, приносить на носилках, а з хати вже виходить на своїх ногах. Лікарі кажуть, що нема вже людини, а вона живе. Покинали мене чи не? Про хвороби листаті Лікую припадок, елілісію, ревматизм, зглад, дансь... Я все вичитую молитвами, а не черодійством.

А звідки у вас цей дар? Чому багато людей, зневірені в екстрасенсах і лікарях, добиваються всіма правдами і неправдами до вас?

— Це мені передала моя баба, яка дожила до 115 год. Вона два рази ходила в Єрусалим. Сильно віруюча була!

Підемо по чоринці, а вона лозує: трави від астми, лечини, пристріту, укусу гадюки... Бувало, в колгослі акусіть змія корову, скажу заговор і ліди-метесь. А скільки копей ліди-налі! От зглазу силу людей порятувала.

За молодих років спиртна в руках була: і косила, і орала. Жну просо, а одна жінка каже: «Тя вже за трюх вижала. Я раз серлом — і ліпучки в мене відлетіло. Це зглаз від слова».

Господь дав мені цей дар. Усі трави в окрузі знаю і лікую тим же кил'ячем паралич чи бумажцею багато інших болячок. Лікую і чоловічі хвороби, і жіночу безплідність. Привозили і лолковника з Чорнобиля, облученого, то травами і святою водою лортувала.

А як ви дивитесь на «Чорну магію»? І те, що цю книгу почали вільно продавати у містах, від Києва до райцентрів!

— То велике зло. Не раджу брати цю книгу в руки, бо вона не від Бога. І так вистає тих, хто робить зло. Недавно привезли з Ріанейської області молодичку. Їй так лорбила сусідка, що волосся на голові збилося в клубок. Водили її у Почаїв, а звідти направили до мене, як скілочку. Нічого, вигодила.

Незав в вибиралася з Григорієм Телімоновичем. «А історія з лам'ятником така. Мама за гроші, зобов'язана від лікування, звела його на честь загублених у Велику Вітчизняну односельчан. І церкву на джерелі поставила. Оце, здається, і все. Піді, бо треба сводки в район передати». Я вже знав від тутешніх горинських, що «угодицею божою» Горпиною збудовано «церкву, як ангел» у Ворсівці, іде в багатьох інших селах. А від неї — ані слова про відродження, ані лолвальби. Так мовчки і п'яток дітей у люди знала, і прожила життя по добру.

...А ще нелицьма угодице Горпина мріє відродити садибу свого вченого земляка Миклуха-Маслава...

Віктор КОСАРЧУК.

Село Горині
Малинського району
Житомирської області.

Футбол

3:0, 4:0, 5:1... ХТО БІЛЬШЕ

Мабуть, не помилюсь, якщо назву сенсаційним результат матчу в Івано-Франківську, де «Прикарпаття» приймало лавогорський «Шахтар». Лідер прогресу — 0:1. Гол забив на 55-й хвилині Гусейнов.

Київські армії, які не можуть подолати синдром власного поля, цього разу перемогли в Северодонецьку. Після того, як Терещенко провів перший м'яч (37 хвилини), господарі, мабуть, ще не втралили віри в можливість відігратися. Та молоді армії не віддали ініціативи. На 75 хвилині їхню контратаку завершив Мар'янов — 2:0. Отак би і вдома, армії!

До сенсації можна віднести і результати матчу в Стаханові. Там «Стахановець» буквально розгромив «Закарпаття», яке займає шостий рядок у турнірній таблиці. Хет-трик зробив Башко, який відзначився на 5,40 та 79 хвилинах. У першому таймі у «Стахановці» голи забивали Сметанін (21 хв.) і Марченко (31 хв.). Найбільше,

що вдалося закарпатцям — відповісти (14 хв.) одним голом Когутича. Отже, 5:1. Вчорашній вутсайдер виграє з трійки неада.

Але найвідчайдушніший ривок з підвалин турнірної таблиці зробило хмельницьке «Поділля». В 10 останніх турах цей клуб набрав 16 очок. Це сталося після повернення в команду тренера Григорія Іщенко. Цей фаворит добре відомий уболівальникам логрі за дублюючий склад київського «Динамо», по тренерській роботі з «Суанобудівником» і «Поділлям». Очолити в котрий раз після відставки команду майстрів, Григорій Іщенко звів до основного складу молодь, зробив ставку на атаку. От і в матчі з керченським «Океаном» лодолани багато атакували, але забити лише один м'яч. Це зробив Бойчук.

Варто згадати і про двобій сусідів по таблиці — «Кристал» і «Копос» з Нікополя. Перед матчем болівників турбу-

ЩО Н

Селище П... кої області... чення. Це п... район на Ук... свій телеф... районів маю... ся передачі... візійників. П... майстерно. Д... віть показує... Роблять ці... троє чоловік... шадський, В... рук та ведуч... ка (а фото). Мають сел... тисся і свій д... кал.

Сергій І...

ФЕОДО

Міська... прийняла ріш... 1992 року... дозволили Ім... ницьку діяль... дідях депут... перш за все... Деклараті... сувереніт... кону УРСР... ди народних д... цево самовря...

Крім створ... ної небезпек... ково-промисл... на території

ГО? НОВІ ВИТІВКИ.
ГЕРОСТРАТА

Довго не матимуть можливості перевірити свою сміливість юні луганці. Згорів «лабірнт жайів» у центральному парку міста. Нашпигований синтетиком, атракціон довго горів синім полум'ям і чадів токсичним димом.

Видовище полоскотало нерви і пожежникам, і юрбі роззяв, які ледь не поплалися за надмірну цікавість. З павільйону «смілності» воگوی перекинувся на зал гральних автоматів, влаштований у салоні літака «АН-24». Загроза чаїлася не в утраті чималих матеріальних цінностей, а в безлеч-

ності, з якою свого часу на дитячому майданчику встановили списаний повітряний жайиер, не промивши як слід вмонтовані у крила палівні бакн. Добре, що концентрація парів авіаційного пального виявилася все ж недостатньою для вибуху.

За гарячкою було не до з'ясування обставин пожежі. А кинулися — підпалювачів і слід прохолов.

Сергій СКИБА,

власний кореспондент
«Голосу України».

Луганськ.

FORUM

«ВІЛЬНО!» СТРУНКИМ ДІВЧАТАМ

Начальник штабу югославської армії генерал Аджич виключив можливість перемря у воєнному конфлікті з прихильниками незалежної Словенії. Генерал виступив одразу після того, як словенське керівництво запропонувало зупинити воєнний розвиток подій.

Прем'єр-міністр Словенії Петерлї заявив, що сили оборони цієї республіки не вступатимуть у конфлікт, якщо вони не будуть атаковані федеральними військами. Це дозволить оточений югославській армії відступити зі зброєю в руках. Європейські лідери теж виступають за врегулювання конфлікту мирним шляхом.

Вчора бої йшли на кордоні з Австрією і на межі між Словенією та Хорватією. У Загребі солдати федеральної армії обстріляли натовп міських жителів. Загибло двоє чоловік.

Представники Європейського співтовариства прибули до Белграда, щоб вивчити ситуацію. Для вирішення конфлікту, можливо, будуть задіяні міжнародні спостерігачі.

Президент Польщі Валенса виступив у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі. Тут він провів переговори з генеральним секретарем НАТО Вернером. Валенса — перший після президента ЧСФР Гагела, хто мав можливість виступити перед колишніми «протиниками». Його виступ відбувся через два дні після розпуску Організації Варшавського Договору. Цим кроком Валенса хоче заручитися підтримкою Бельгії під час наступних виборів.

Генеральний секретар НАТО Вернер згодом поїде з візитом до Румунії. Він заявив, що європейська безпека все ще залежить від існування цього блоку. Очікується, що Вернер зустріється з президентом Румунії Ілієску, прем'єр-міністром Романом і виступить у парламенті.

У Красню Зібу Єлуків війна у Персидський затощ застигла у той момент, коли дівчина милувалася щойно одержаною почесною стрічкою — відзнакою «Міс Небраска». Переможниця конкурсу краси негяко відклала приз убік і заходилася драгтн армійські черевикн (протягом кількох останніх років Зіба перебувала у лавах Національної гвардії США, тож її напіввійськова форма завжди висіла у стінній шафі). «Щице не зупинить мене від виконання обов'язку», — заявила при цьому найродючіша дівчина щитату Небраска.

Що це: екстравагантність, кокетування, саморейтинг? Ні в якому разі. Шість відсотків особового складу американських зйскових контингентів, які діяли у Персидській затоці, становили особи чорної статі. Дванадцять жінок тоді загинули, двос потрапили у полон. Преса США оцінила поведінку «солдатів у спідницях» як таку, що нічим не поступається чоловічій мужності.

Так, жінок можна побачити і на борту танку. І на палубі корабля, і за штурвалом БТР американської армії. Самі предствити славної статі вважають це перемоگو жінок у боротьбі за свої права. Що ж до завоювання влади, яка дозволила запровадження практик служби американок в армії, то, на її думку, в іншому випадку демократія у Сполучених Штатах була б унеможливлена.

Кадрети · жінки здобувають
внуш військову освіту у
найпрестижніших навчальних
закладах США — академії
у Вест-Пойнті, військово-
морський та військово-пові-
тряній академіях. Більше
того, з часом найталановитіші
та найдисциплінованіші з
них уже встигли посісти у
деяких з цих закладів ке-
рівні посади.

Але так стоять і справити давати не скрив. Виражаний військовий інститут намагався закрити двері перед абитуристами у спідницях. Мотив: дівчата-курсанти порушують процес психічної і психологічної підготовки однокурсників. У свою чергу, величезний поважний інститут «Ци-тадель», що у Південній Кароліні, запевняє, що у разі появи там дівчат доведеться «змінювати всю філософію навчання, яка вироблювалася! дістала схвалення протягом останніх 150 років» (у 1861 році кадети

Україна домоглася з Польщею і Угорщиною обмінитися дипломатами і лідирує за договором про співробітництво з Чехо-Словаччиною, Румунією, Болгарією і Туреччиною. Ця республіка є членом ООН. Приєднуємо увагу те, що на початку року український представник у Комісії ООН з прав людини здієнує своїх радянських колег, різко за

«Економіста» (Воянобрі
тані).

СРСР вирішиє постачати Афганістан літвінами Су-24. Аналітики роагля дають дві Радянсьиого Союзу ян полердженея тям, хто підтримує моднахедів, і як вназіку на те, що ці сили помінляються, якщо думають скористатися радянськими еіономічними трудностями.

«Стойсьиен» (Індія).

Північна Норвея заявляє, що підписати угоду, яка дозволить міжнародній інспекції встатися на територію Північних морських об'єктів, не варті. Москва, традиційно союзник ІНДР, попередила Нім-Рі Сена, що у неї немає іншого вибору, а якщо погодитися з необхідністю міжнародної інспекції, то це означає, що Норвегія «вже» втратила деякі білі плями на карті. Норвегія звинувачує в зливі: ку з дипломатичною ізоляцією країни.

У Вашингтоні побував думка що в Лондоні не зустрічі «семи» радянськи крихти) — кредити для закупівлі зерна, статус найбільшого сприяння технічній допомозі і акційоване членство в Міжнародному валютнокофоді і Міжнародному банку реконструкції розвитку. Та навіть якщо західна допомога і дасть можливість стати Радянському Союзу помітнішою ірраціональною, СРСР ніколи за те не віддячить Заходу.

«Санді твоя графе» (В
линобританія).

Отже, схоже на те, що стрункі дівчата у військової формі армії і флоту США відійшли можуть зайняти позу згідно з командою «вільно!»

Володимир САВЦОВ.

На знімках: Зіба Ейуін
чистить свої айсьнові че-
ревики; Персидська затока;
пауза між боями.

Фото з журналіа «Тайм»
(США) та «Шінгель» (ФРН)

-Еврика!

«СТЕРЕОКАЯФ»

Девід Стенлінг з Португії розробив спеціальний пристрій, щоб розпізнати стереофонічне звучання в телевізійній картині. Цей пристрій чітко розділяє цю інформацію на дві частини: звуковий сигнал правого і лівого каналу звукового супроводу. Завдяки цьому пристрою, який встановлюється в передній на об'єктиві екрану телевізора. Під час передачі порушені стереофонічності зображення, що передаються, знову повертаються до нормального звукового супроводу. Це свідчення неморальності мультимедіа. Цей пристрій планують запатентувати в англійському фірмовому офісі в Лондоні. Музиканти і любители стереофонічного звучання, маючі такі дисководи будуть вдачі виходити з цієї ситуації.

НОВИНКА ДЛЯ «АТОМЭНЕРГО»

У технологічному відділі Управління атомного електропостачання Великобританії створений зварювальний маніпулятор, з допомогою якого в різних компонентах реактора, що в англійському місті Олдбері, зроблено більше тисячі зварювальних швів.

Для точності роботи маніпулятора передбачений автоматичний сприяювчий

пристрій, до складу якого входить лазерний дальномір. Цей винахід зацікавив японські енергофірми, і не зайвим би він виявився й для вітчизняної атомної енергетики.

МАЛЕНЬКИЙ, АЛЕ ДОРОГНЯ

Японська фірма «Ніссан» підготувала для продажу на американському ринку свій новий, модернізований автомобіль спортивного типу, яке спроможна замінити машини цієї ж фірми під назвою «Пульсер». Потужність двигуна — 140 кілосиль, сила прискорення — 6400 обертів за хвилину. Дякуючи фарами, модель має вигляд «жуків з опуклими очима». Така форма витримана й в задній частині кузова. Автомобіль фірми «Ніссан» має габарити з безпечною роботою на трасі, або на 57 600 кілометрів пробігу. Коштоватіше нова модель коштує 20 тисяч доларів.

«ЧУДО», АБО ШЕ ОДИН ВИТОК ГОНКИ ОЗБРОЄНЬ

США розпочали розробку нового ялєбного аннишувача — бомбардувальника типу Ф/А-18 «Хорнет». Загальна вартість проекту — 3 мільярди доларів. Розроблено нову конструкцію літального апарату, яка збільшить дальність польоту, ятакта до 800—1000 кілометрів.

«Цитаделі» зробили перші постріли).

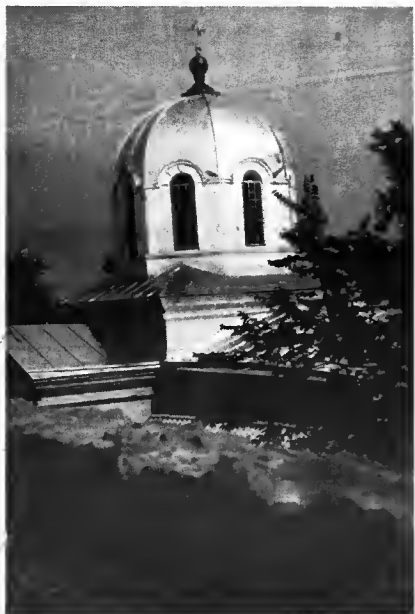
Опоненти подібної дисертикації удібно зауважують, що справа — не в якійсь відмінності поведінки пересічної жінки-солдата, а в консервативних забобових підневних штатів Воєни, мовляв, досі не можуть позбутися психологічних часів громадянської війни між Півднем і Північчю коли чоловіки воякували один одного, а жінки сиділи по замішках і чекали на них.

В результаті справа дійшла до судових інстанцій, які мають вирішити її раз

і казавжди.

Погляд

ЗОЛОТІ ДЗВОНИ

І осяпється нанул будищини, душа, прої-
нята раптовим болем, озирється назад, че-
рез роки, через війни — там щось втратили,
там щось загубили.

Бог то любов. Доброта, милосердя — істи-
на, яку ми там довго шукали в руїнах. А во-
на — поруч.

Протоієрей Іовни з Геґічесьна Херсонської

області за мить візьме в руїни рубенок. Що то
буде! Стіл, на який потім покладуть запашний
норовай, чи двері, які будуть завше одчине-
ні для добрих людей. Чи стілець для самот-
ньої старенької жини, сам бо виріс у сім'ї
без батька і добра знає, як її ведеться.

...А потім дорога до Церкви Різдва Богоро-
дичі. Церква, яка з 1931 року стояла без ку-
пола з вибитими вікнами і зачиненими наглу-

хо дверима. Завдяки його подвижницькій пра-
ці красується вона нині у Геґічесьну, відрод-
жена з праху, жива!

Як боляче буває йому адивлятися в стри-
вожені очі своїх парафіян. У ніжного своя
доля, своя мука, свої илопоті. Вони чекають...

Наталія ДЗЮБЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Пологах стався снідає. Група депутатів на сесії районної Ради висунула ряд звинувачень на адресу голови Ради і виконавчого (немає керівників) стилі і методів керівництва: «антипартизанський стиль поліції», «фабрикування документів» тощо) Микола Штепін. Виступав із вимогою його відставки голова колосусу «Авро» Василь Романцов.

Було створено комісію у складі трьох чоловіків, яка вивчала справу.

У ось п'ята сесія. де провадила доповідь комісії. Відразу зауважу, що порядком денним склали так, аби питання, яке на виступ усього Радису, ухвалювалося одностайно, як і принагідним. Причому діявувала пасивність депутатів. Скажімо, в обговоренні питання про бюджет ніхто не виступав. Діявувала активність запрошених. Так, наприклад, коли йшлося про репліки, мовляв, сіроше закінчуйте. Запрошені — голови колегіснів, директори підприємств та інші начальство. Йотре, мов за командою. Сиділо до самостійної сесії у повному залі. Ану ж, як люде міють проголосувати «наші» депутати?

Отже, діяшло до заяви щодо Штепи. Від імені комісії виступив Петро Кякош. Він оголосив, що група Романцова висунула Штепі 16 звинувачень. І почав, як

горішки, розлущувати пункт за пунтом. Скажімо, група заявила, будім, райони утра- тили близько тисячі тонн м'яса через невіміле нерів- кицтво. Фактично, наголо- шує Кікоші, втрачено лише 391 тону.

Групу звинувачує Штепу в ріднинні зв'язках, у зловживанні службовим становищем при працевлаштуванні родичів. Називаєся прізвище голови колгоспу Імени Жданова Гаврилєнко, яку перший секретар райкому Компартії України Штепа свого часу зробив директором маслозаводу. Але, знову спростовує Кирило, Штепа був другим секретарем, коли Гаврилєнко очолила завод.

Кумедна, як для стороннього, історія з колишнім секретарем парторганізації птахохомбінату, членом райкому Л. Тоцькою. Група депутатів доводить, що особисто товариш Штета покривав злочинський вчинок Тоцької (вкрала шість індичок і була затримана пра-

цвінкави міліції). Штепа закликав для довірливості бездіяльність директора підприємства В. Лобовника. Та Полігон — містечко провінційне, шлея в містечку не скочає. На своє виправдання снаже, ніби хотів з'ясувати всі обставини, адже не сеирет, що ми часом караємо невинних. Але поки з'ясували обставини, Тоцьку міліція спімала вдруге «на гарячому» — виносила вже рісім. Ін-дичко.

На змозгу комісія доку-
ментально підтвердити факт
продажу мисливської руш-
ниці з районої організації
Товариства мисливців і ри-
балок викладачеві з Києва.
Наводилися лише усі зви-
нучення голови районової
Радн товариства М.Шовко-
вого в меісечні Штети
Миколою Васильовичем бат.
редакції: «продати руш-
ницю МП.2121 шаповальній
столицькій особі, а наторість
«вбити» товариству
«УАЗ». Рушницю продали,
а машини — німа.

для директора середньої шко-
ли села Кисий Коздрови В.
Бойка? (На час складання
заяви — він перебував у
в'язниці, відділку прав-
ноу). Штепа оформив
відповідні документи для
придбання машини Бойку,
зачекавши, що він «...ме-
не звільнить з в'язниці, та-
танко». За це, може, депута-
та опозиційна група й
забрала 6 очі на аферу Ми-
лош. Засильчука в даному
розрахунку не брали, бо
що за такі дії винні палля-
ючи протигатунки до від-
повідальності) але ж ди-
ректора школи, дів'ять закри-
мували праці в'язниці, де
вони працювали, а втім, де
бутий неправдивим шляхом,
у п'яному стані. До речі, під
час сесії Штепа публічно
винив, що документи сфа-
брикував тепер він у цьому
розкритті.

Комісія, як зброяла мисновою: всі анукавані членів до Штепи — безпідставні. Один член комісії з трьох. В Романацях, от переправляючі підпорок, як і в інших містах, чи є? Майже одностовно схвалили мисновою (шоправла, 17 депутатів з невідомими причинами не прийшли). Тривало запитання: чого голова голоступі і директори підприємств дружно повернувся ану ж, як голоступі, «наші» голоступі. Таї протистояння Штепи Романацях триває не перший місяць. І люди, певне, недовго витримать. Мені подобається слова голоступі голоступі. О Чеха, звернені до обох сторін: одні ми, українці, таї, а інші, мисновою, таї світ з нас сміється. Хоча сміятися з нас мисновою не тільки тому, що Микола Вагильовський, як і в інших містах, таї. Наступного, в діло стоїть. Сміятися будуть з того, що голова Ради факультету документ, а сесія відбудеться в Романацях. Не до слова, в Романацях діло стоїть, і голоступі «Авора» майже найвищий в районі надокладний медіальний продукт. Триває.

Слушним (але чи почу- тим?) був виступ депутата Л. Муштяна. Зокрема, він сказав: «Від конфліктів не буде толну, і пора вам Миколо Василювичу, бути доброзичливим».

Я не вивичую в цій розповіді, де мало приємного

Василія Романовича. Девне,
в якого є свої вади. Про це
досить емоційно говорили го-
сподарі, а особливо старший,
Плоскоз, загладуючи його.
О. Чех.: «Перш ніж критику-
вати, значуще пізнати маю-
ть бути люди, а не тільки
Світлицю, заступників
Штепи, — подивися, а чи сам
християнин? Або навіть про-
стий людина? Романидів
намагаються змусити люди,
недарма колотять «Аврору»
вперше в області проголо-
шував за виїзд з підприємств
істориків, а не Штепи? Не
стоять голови колотити,
чи знається: коли стільки
палити дерев — уже пізно
думати про ліс? Чи не
робота, але вони, голови, не
відпущають. Один з них
сказав, Іван Плоскоз, що
вони не мають права
час собі Романидів: «Пе-
реярте! Це своє слово
реярте». Це голова то
порукає, то голова то
порукає дають увідні ме-
ше мовля, а святи маю-
ть удесятерити серце, а
дуже прирости, ніж у
ропі!»

[illegible]

Олександр
МИХАЙЛЮТА,
власний кореспондент
«Голосу України».
Пологи
Запорізької області.

Фотоколлаж Михайла
САЧКА

Прощаючись,
голова районної
Ради попередив
нашого
кореспондента:
ми знаємо Ваш
стиль,
ми бачимо, що Ви
напишете, ми теж
можемо написати!
«Це Ваше право»,—
відповів журналіст.

ДЕПУТАТІВ ЛІЧАТЬ ПО ОБІДІ

«У зв'язку з цим, — писав автор, — автори заван, — як правило, не сесії проходять неритмічно, втрачається багато часу на вирішення різних питань... Так, на четвертій сесії не було вирішено один з основних пунктів рішення з проблем будівництва у Харкові, що може призвести до зниження обсягів спорудження житла. На п'ятій сесії, це не нагороду нашим виборцям, особливо тих, хто не один рік (а деякі й понад десять років!) чекає на виграти дні».

Автори зв'язи обивердували списки депутатів, які не з'явилися на четверту сесію еб

зашпинує її після обідньої перерви. Таких виявлялося чимало — понад 90 чоловік.

Згодом міська Рада прийняла рішення після обідньої перерви обмежувати зустрічати всіх депутатів поменше. Такого нещодавно, повідомляв все ж та «Слобода», на черговій п'ятій сесії Ради, як розглядали важливі питання розподілу повноважень між міською і райдержадміністраціями, сфери управління Рад народних депутатів, розглядали питання розподілу будівництва, після обідньої перерви знову «хтось зникли» понад 35 депутатів. Серед них В. Барсуків, І. Бойко, С. Глушчи, М. Дуна, В. Коропенко, С. Савченко, А. Савченко і раніше відомі «чорному списку» прогнаних мів.

В одній з своїх публікацій, справедливо обурюючись несправедливим ставленням у міськвідді, газете виносна в заголовку такі слова: «Іще один штраф — за неяву на сесію».

БУДУТЬ І ПРЯНИКИ

Поволі, поступово, але в
роджується мале село Ук
їня. Те, що ще кедавно
ло в чорному списку «
перспективних».

Одна з болячок таких г. бинних сіл — перебої торгівлею хлібом. То тра спорту не знайшлося, то рогу розвезло. Доводит людям «перебиватися» коржах чи на сухарях.

Враховуючи ці аргументи, другорядні ускладнення лясняного буття, розпадає в газеті Київської міськради «Хрещатик» кандидат технічних наук А. Корчиний, творча група підприємців Київського науко-виробничого об'єднання «Харчомаш» створила комплект об'єднання пекарів малої потужності для

пуску кількох сортів хліба з пшеничного та житоного борошна. Продуктивність пекарні — від однієї до трьох тонн хліба на добу. Опалення — різноплинне: електрика, газ, нафтопродукти. Виробнича площа кевелника — всього 40—50 квадратних метрів. Отже, звести таке підприємство можна практично в кожному селі.

З 1992 року комплект пекарні буде доповнено обладнанням для випуску булочок, пирогів і кондитерських виробів. Колоски і радгоспи, які придбають такі пекарні, не тільки розв'яжуть проблему з хлібопостачанням, а й подарують своїм односельчанам різні тістечка, пряники.

НАША МЕТА — ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ

Міністерське крісло

У травні цього року прийнято рішення про створення нового республіканського міністерства — Міністерства у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, або Мінчорнобиль.

Його міністром Постановою Верховної Ради УРСР від 6 червня 1991 року призначений Г. ГОТОВЧИЦЬ. Сьогодні він — наш співрозмовник.

— Георгію Олександровичу, чия діяльність необхідна для виконання нового міністерства?

— Очевидно, говорити про значимість розв'язання проблем захисту постраждалого від чорнобильської катастрофи населення, реабілітації забруднених територій немає необхідності. Одні заходи, які застосовувалися раніше, — і одразу після вибуху, і пізніше, — мали розрізнений характер, ніким не координувалися. А тому, як мав, пригукнулося дублювання робіт, ніколи приймалися не зовсім розумні рішення. Через це ефективність заходів з точки зору захисту здоров'я населення була далекою від бажаної.

У серпні минулого року Верховна Рада України прийняла рішення про створення урядового органу, який узяв би на себе координування, узгодження, фінансування, планування і організації всіх робіт за єдиною багаторічною комплексною програмою ліквідації наслідків аварії. Так був створений Держкомчорнобиль.

Але вже через сім місяців місія його існування стало ясно, що можливі подальші наслідки аварії, складність вирішення деяких наукових та інженерних питань, реалізація програм переселення, десятки тисяч людей, заобов'язаних «розповсюдження» радіоактивних атомів забруднених територій, вирішення майбутньої долі об'єкта «Укриття», надійне і тривале поховання сотень тисяч тонн радіоактивних речовин потребують більш цілеспрямованих зусиль, певних сил. Тобто державний орган, який виконує функції на території республіки уряд і Верховний Рад УРСР, неможливо на паритеті привнести постійну проєкцію на юридичні структури всіх підприємств і організацій союзного підпорядкування, зв'язаних з цим постом, зокрема, завдання взяти в свої руки управління всіма роботами в зоні забруднення, зони відчуження на території атомної станції. З цієї метою за урядовим рішенням вже створено республіканське об'єднання «Чорнобильська інтегральна». Створено асоціацію багатьох об'єктів, серед яких Київська, Чернігівська і Нитомарська області. Створено будівельно-монтажні підрозділи, які

зводять нові об'єкти, необхідні для переселення, деактивують забруднені території, розганяють інфраструктуру забруднених територій, тобто будуть займатися всім тим, що робиться сьогодні в зоні з високим рівнем забруднення для забезпечення нормальних умов проживання.

Усе це разом і є тією пачиною, через яку Держкомчорнобиль УРСР і перетворюється в міністерство.

— Але щодо традиційно-домогосподарської, то там уже є потужні халязи...

— Нині стадії випередження питання про передачу нашою міністерству науково-виробничого об'єднання «Пріявіт» Мінатоменергопром СРСР та інших підрозділів, які працюють у зоні відчуження. Розглядається питання про передачу до структури міністерства деяких органів радіологічного моніторингу Держкомчорнобиль СРСР та інших виробничих одиниць.

— Структуру міністерства вже розроблено?

— Сьогодні наші служби разом із зацікавленими міністерствами й відомствами, місцевими Радами народних депутатів і районів готові конкретні пропозиції щодо структури, штату, розподілу функцій, розподілу щодо основних напрямків діяльності. У перспективі ж ми бачимо необхідність створення потужної будівельної індустрії, яка б забезпечила виконання усіх робіт по відселенню й влаштуванню потерпілих людей на нових місцях. Це дуже відповідальна, надзвичайно велика робота. Вартість програм переселення на цей рік навіть у цінах до квітня цього південця становить більш як 1,5 мільярд гривень.

— Як і підрозділи буде мати міністерство?

— Деякі я вже загадав. Але я ще не порушував проєктно-конструкторських, технологічних проблем. Їх мають розв'язувати певні підрозділи. Перш з них, які вже є, я б не став називати інститутами або, скажімо, конструкторським бюро. Але подібні підрозділи повинні бути, оскільки передавати нам усіх повноважень і, природно, усіх відповідальностей на стан справ на забруднених територіях потребує організація і проведення наукових досліджень, створення наукового центру. Без цього об'єднання зусиль багатьох міністерств та відомств і на території відчуження в межах Союзу навряд чи можливе.

Нині готовиться пропозиція щодо створення невеличких мобільних проєктно-конструкторських, технологічних груп, які могли б визначи-

ти технологію робіт, наукову політику на сьогодні й на перспективу. Йдеться перш за все про систему, саме систему — хоча це підкреслює — поведінки з радіоактивними речовинами.

До речі, не тільки в зоні забруднених районів, а й на території всієї республіки. На Україні тривалий час збиранням, переробкою й використанням різноманітних промислових радіоактивних відходів займалося ВО «Радон». З цим пов'язано чимало проблем. І кількість їх зростає. Упродовж нещодавно з'явилися повідомлення про те, що десь забруднено радіоактивну ампулу чи каністру десь знайшлися безсмертні випромінювачі. Так далі записати не може. Об'єднання «Радон» також планується передати нашому міністерству.

— Окремі роботи доведеться виконувати вище. Чи є в зв'язку з цим проблеми з кадрами?

Така проблема є і сьогодні вона завжди необхідна. Практично немає досвідчених фахівців й реабілітації забруднених територій у широкому масштабі. Той досвід, який був, на превеликий жаль, не узагальнювався, ніким не вивчається. Тому розроблено програму підготовки національних кадрів. На базі Київського державного університету вже функціонує й очисно-навчальний міністерством курси, вже відбулося кілька випусків потрібних нам спеціалістів. Наших дітями першого покоління ми плануємо розширення цієї роботи.

— Георгію Олександровичу, будь ласка, міністерство від своїх виробничих підрозділів очікує прибутки. А Мінчорнобиль? А саме головне завдання — деактивувати, де переселення за будівничі гроші не візьмеш.

— Деактивувати в моральному плані важливіша, ніж будь-які прибутки. В перспективі вона спрямована на покращення забруднених територій до господарської діяльності. Звичайно, покращення практичних результатів повині бути не можна, але в справі залучення до цієї роботи науковців техніки й технології, у тому числі зарубіжних певних напрямків «визначено».

І це також одне з важливих завдань у роботі міністерства.

— Залиди ж міністерство братиме кошти?

— Фінансування усіх робіт це дуже болому питання. Досі роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварії на ЧАЕС, в основному фінансувалися союзним урядом. Але, по-перше, фінансування постійно було недостатнім, по-друге, кошти використовувалися не дуже ефективно. Сьогодні ж треба добиватися фінансуван-

ня усіх робіт з ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи за рахунок союзного бюджету. Мінатоменергопром СРСР, і воно-жас думати над тим, як, не втрачаючи головної стратегічного напрямку, заробити кошти своїми ж підрозділами.

— Якби, шляхи вже знайдені?

— Можна говорити про певні напрями, але не про певні готові проєкти. Зокрема, може і повинна бути розглянута можливість впровадження на відселених територіях з низьким рівнем забруднення високотривалих трав, цвіткової рослин, саджанців фруктових дерев, які не мають ніякого генетичного впливу й не створюють величезного поштовпу. Розглядається питання про деактивізацію сотень тисяч тонн металу, забрудненої техніки, зосередженої в зоні. Технологія німецьких фірм дає можливість виконати певні очищення металу й повернути його в народне господарство. Наме завдання — втілювати ці напрями.

— Чи не винтнує проблеми зони, деактивувати, радіоактивних відходів з точки зору міністерства соціальних питань?

— Звичайно, ні. Вільше того, ми бачимо необхідність посилити увагу до вирішення соціальних питань. Утративши бачення внаслідок аварії, але деякі з них значущі.

Згідно з концепцією проживання на забрудненій території, з «чорнобильськими» зонами із зон з невисоким забрудненням відселення людей не передбачається. Але для цих людей слід створити належні умови життєвості, забезпечити медичне, побутове, торговельне, культурне й побутове обслуговування. Потребує зміцнення база кидів лікарів, універсальних працівників інших сфер обслуговування. Сотні населених пунктів мають бути газифіковані, а для цього треба побудувати дороги з твердим покриттям, мережі водопостачання. Разом з цим десятки тисяч людей, які перебувають у зоні, потребують переселення на нові місця. І там має бути створена необхідна інфраструктура, розподіл відповідних функцій, коли ми робимо це поруч з давніми існуючими населеними пунктами, то неможливо не задіяти певних умов. Інакше важко уникнути конфліктів або якихось негативних наслідків переселення.

Тобто, незважаючи на безліч інших проблем, увага до соціальних питань лише посилюється.

Розмову для Олексія БРЕУС, спеціального кореспондент «Голосу України».

МІНСЕРЕДБУД,
МІНАТОМ-
ЕНЕРГО,
МІНАТОМЕНЕР-
ГОПРОМ СРСР...
КОЖИЄ З ЦИХ
«АТОМІНЬ»
МІНІСТЕРСТВ
МОЖНА ОХАРАК-
ТЕРИЗУВАТИ ЯК
ВЕЛЕТЕНСЬКЕ,
МОГУТІЄ,
БАГАТЕ.
І МОНОПОЛІЄ.
ВО ТО ЛИШЕ
РІЗНІ НАЗВН
ОДНОГО
Я ТОГО Ж
МІНІСТЕРСТВА,
ПЕРЕНІМЕНУ-
ВАННЯ
ЗНАМЕЧУВАЛИ
ЛІШЕ ЧЕРГОВІ
ПРОВАДНІ
ТОВАРІВ НАМ
КОГОСЬ
СЛАВШО.
І ОСЬ
З'ЯВЛЯЮСЯ
НОВЕ «АТОМІНЕ»
МІНІСТЕРСТВО,
ТА ЩЕ Й РЕС-
ПУБЛІКАНСЬКЕ
— МІНЧОРНО-
БІЛЬ УРСР.
КІНЦЕ
МОНОПОЛІІ
РОЗБАГАТІМО?
ТА, МАБУТЬ, НІ,
АДЖ СТВОРЕНО
НОВЕ
МІНІСТЕРСТВО
НЕ ЗАРАДН
НАЖИВИ, А ЩОБ
ЗАЛІЗНИТИСЯ
ЖИВНИМ.
ЦЕ НОМУ
ДОВЕДЕТЬСЯ
СВОЇМИ РУКАМИ
РОЗГРІБАТИ
РАДІОАКТИВНИЙ
ПОПІЛ,
РОЗСПІЛНАТИ
ПО УКРАЇНІ.

...в селі Пир...
Харківської
...Тієї тяжкої
...над колгоспа...

...з колгоспни...
...на власні
...ного перемина...
...такі необме...
...розбосм бюре...
...до край...
...на споконвічно...
...не обділяли...
...з голоду хлі...
...з рук яких...
...випирали...

...ною точністю
...близь 1933-го.
...начерк опові...
...але, певна річ,
...часи не могло...

...ближче до
...шків.

...ходить три
...на куховарка.
...ажно з моло...
...куховарна поя...

...били дітей
...на гірше. Була
...а. То усі діти
...дінуть. Цього
...же дітей, но...
...всі за «тво...
...Тепер у нас...

...ім варите?

...орду нварилася,
...оника, а вона
...тільки бурячин
...трохи і пше...
...грамів. Дитина
...руку підно...

...амі. Голодні
...жовті, ху...
...дворі.

...пачала чита...
...але добрати...
...рудно.

...портрет

...Шуро?

...що про ца...

...міаті чистень...
...для спання

...ідальяна й ос...

...З оиремій нім...

...ітей, що слабу...

...Можливо.

...самих буряків.

...тора року. Во...

...божевільні очі

...Вони якось

...мов ембріон,

...одушку і пи...

...итачому, а мов...

ці «ясла» (майдан) двох бригад колгоспу імені Ворошилова. Чисто, тепло, уважно. Діти сидять за столиками. Вони чекають на обід. Але їсти майже нічого. Буряк варений і борщик. Ні жири, ні молока. [...]

Хата, перед порогом ожеред соломи, під соломою, проти сонця гріються Павлушка, Микита і сопливий Іван. Це сироти з цього села. Їхні батьки помирали цієї зими від голоду. Діти вчилися в школі — просять олівця й паперу.

Даю по одному аркушику, а Віра — по олівцеві червоному і по 25 копійок на купівлю чорних олівців. Іван плаче, скімлить, просить і собі грошей. Даю. Просить Істи.

Щоб Тихон Іванович (зав. Ідальнею) давав не по 100 грамів хліба, а по 200. Тихон Іванович пропонує їти хлопцям (а їм 10, 14, 16 років) на город збирати качани в кулу, тоді буде давати по 200 грамів.

Павлушка блакитноокий, з приємною дитячою посмішкою. Хитро просить хліба вперед. Микита сирій, виснажений, замучений. Мовчить.

Петро ПАНЧ

ходжу, а їх попід тинном стоїть трупів п'ятнадцять. Цілий батальйон. А воно ото остання завірюха як знялася. І кого захопила в степу, там і поховала. Цілий батальйон. Попригуляли до тинну, вони й стоять. [...]

Сьогодні поховали блакитноокого Павлушку. Об'ївся сирих буряків, а потім борщу на кухні 3—4-ї бригади, де йому видавали сто грамів хліба і приварок.

Я переходив через двір цієї кухні, перед самим носом розчинилися з тріском двері, і куховарка, сердита і зла, в плечі випала цього самого Павлушку:

— І не вмирає таке ледащо.

Він, спитиувшись, ухопився за стіну і заплакав. На йому був той самий довгорукавий піджак. Коли я побачив уперше, як він під соломою вранці грівся проти сонця — у нього хитрувало блискали з-під шапки блакитні оченята. Зараз очі були сумні. Останні холодні дні, а особливо ночі погано відбилися на Павлушці. Він скуп і поспів. Мабуть, не кожної ночі він спав у теплій хаті. Павлушка нагнав мене на вулиці і ображеним тоном запитав:

— Дядю, а де я що ніч буду спати?
— До тітки йди.
— Вона виганяє мене.

— Працював по столярству, та це руку вже відняло й не можу. Доведеться помирати. — каже він про це так само спокійно, як би сказав — доведеться пропустити день-другий. — Доки працював, хоч обїдав.

— А свою оселю маєте?
— Я ходив на Волгу. Уже третій рік там працював, а оце вислали назад. Щойно приїхали — ніяких запасів, а воно рука щось, — і він крутить рукою, скорчучи пальці.

Я дав йому шматок хліба. Він поклав його в кишеню, ще трохи постояв і пішов.

Сьогодні його поховали. Він колись мав добру оселю в кінці села. Коли почалася колективізація, продався і, забравши жінку й трьох дітей, подався в світи.

Три тому і ежв на печі, і це його д-ей (найстаршому 8 років) сиділи з опухлими з голоду ногами на лежанці. Мати їхня пішла дстати хліба в друге село. Він закотів устаті з печі, обїрся на слабу руку, не втримався і впав аж на долівку. З долівки він уже не підвівся. Так він пролежав трупом три дні, аж доки не повернулася жінка.

Учора вночі помер на печі колгоспник. Він був слабкий і тихо-помер. Жінка пе-

— Допоможе! [...]

У одноосібника забрали коня. Він і каже:

— Мене опішили. Куди тепер я годин.

У день урочистого виходу колгоспників у поле — одноосібників зігнали на колгоспні двори закидати яму. Коли одноосібники почали проситися на обід, з них почали глузувати:

— У вас же немає чого їсти. Ви ж кажете, що голодуйте.

А господарник «Нового життя» перевершив у своєму нахабстві по викривленню партійної і радянської лінії.

Коли одноосібника почали говорити, що їм же треба свої городи копати, він нахабно відмазав:

— Хоч копай, хоч не копай, все єдине мн у вас зеленцем заберемо!

У одноосібника Книша, бідняка, восени прийшли і, не ставлячи до нього ніяких вимог щодо хлібозаготівель чи іншого якогось податку (з огородини і грішми він виконав план, самооподаткування і зустрічний: 24 крб. + 44 крб. + 44 крб., а з хліба — недовніонав щось пудів 10), розібрали комірчину: дах узали на паливо до ШКМ (школи колгоспної майстерності. — І. І.), а стелю — до колгоспу на жолоби. Потім прийшли, спус-

— Я синчу, тоді ти будеш говорити... Ну як було нас у батька троє синів, то я собі відкупив у двох братів оце клаптик... Я це кажу по-щирості: хоч вірте, хоч ні, — як я вас не знаю, і ви мене не знаєте, ну вобче, як можна сказати, товариш командир воєнний, і я служив колись в артилерії, сказати би, в царській службі, ну це ж тоді таке правило було, що брали... Я, конечно, так думаю: раз роблю, то буде і для мене, і для держави... Я ж його не передав другій державі, а воно зі мною поводитьсь, сказати б, грубо: іде голова артилі чи бригадир, наш ж, знаю я його, знає він мене, так і не поклоїниться, — мовляв, ти одноосібник, во-рог.

...А я так думаю, як нам партія каже, що одноосібник — майбутній колгоспник, то вони поступають неправильно... Я не проти колективу. Хіба я проти колгоспу? Ну я так думаю: як Ленін сказав — не все зразу, потрошку, на одну ступеньку, потім на другу, а потім і все — оце правильно. Не в один же рік треба усім стати колгоспниками.

...Оп'ять же, настроїли фабрик і заводів, може, мені й приємно поносити чистенькі калоші і гарний піджак, а як їсти нічого буде,

дов, а мені

У тридцять пуди шпешковати, чи під дощем, ти б, у повпоставив досухую полошок, і зноловоку... Ну кому зроби...

...А в чайно, трите, що бердирочку вщоб і дихало. А воно долоні плмпливе...

Входять сідає біля дити ще одзачу ніжку на иарачки

— От я жуть, як, мноосібники,

Той, що ках, труситпавши очин

— Об чононо шлошкода. Утоплі 35 ппоступило. Вот у чому

Заходить теж однооспер тримакластівк у вирій. (...)

З щоденників. Рік 1933.

Іван з маленьким, як у мавпи, личком, слинявий і сопливий, весь час пришепелювало сикмлить.

Одводимо на город. Микита починає працювати. Павлушка торгується. Нарешті, береться й собі за качани. Іван пришепелювано дивиться на город, потім починає плакати:

— Їсти хочеться.

Домовилися, що ми приїдемо перевіряти. Але за дві години ми зустріли поперед Івана біля діжки з лушпайками з буряків аж на другому кутку села. Він брав брудні лушпайки і гриз їх з землею.

Павлушу зустріли в сусідньому садку. Він ішов до ями, з якої винопали у куркуля хліб. У Павлуші низько звисали довгі рунава його великого піджака. З-під такої ж великої шапки мило виглядали блакитні оченята.

Павлуша шукав поживи. [...]

16. IV.

Труп.

У сусідньому хлівці, на подвір'ї амбулаторії, діти наткнулися на труп якоїсь баби. Труп лежав там уже третій день.

Сьогодні я побачив цей труп на маленькій повозочці. Хлопець віз його на кладовище ховати. В ящику була сіра купа брудної одежі, зверху лежала пара чобіт, голова, зав'язана білою хусткою, звисла наперед, одна брудна жовта нога звисала через бильце позаду і підшоною черкала об землю.

Біля амбулаторії стояли жінки і лускали нвсіння. Труп жінки ніякого вражіння на них не зробив.

Жінку цю знайшли в полі, на ріллі. Ішла вона із сусіднього села.

Голова сільради розповів:

— Весною оце, як почало відтавати, так їх (трупи), як почали звозити сюди на слідство. Одного ранку ви-

Зайдіть, скажіть їй, щоб не виганяла.

Павлушко, тн. мабуть, погано ведеш себе, через те вони й виганяє тебе. А мені не можна вмішуватися у ваші справи.

Надворі дув холодний вітер, заходила ніч. Павлушка йшов за мною, як побите цуценя, і щось бурмотів ображено собі під ніс.

Сьогодні Павлушин вже немає.

Павлушка помер.

А три дні тому до кімнати зайшов високий, досить вродливий і ще-молодий селянин з мюротеньною борідкою і журнайн очима. Зацікавивши за собою двері, він винувано зупинився і потер руки:

— І холодно, і голодно.
— А чого голодно? У колгоспі працюєте?

релякалася і вночі вискокнула надвір і почала голосити. Ніхто не приходив. Вона ниюлася до сусідів, щоб ішли з нею до хати, бо вона сама боялася зайти, але ніхто не пішов. Вона знову повернулася на подвір'я й, умліваючи від страху і розпачу, почала голосити ще дужче. Це почув голова колгоспу. Він пішов до неї і з великим зусиллям завіз до хати, де лежав на печі мертвий колгоспник. [...]

У колгосп Ворошилова прийшли всі діти дошкільного віку на громадське харчування. Проте в самому колгоспі зосталося харчів тільки на три дні. Надіються, що допоможе район.

— А як не допоможе? Голова колгоспу злякано витріщив очі:

тили з цепу собану, собану пристрелили, а цеп забрали.

— Прийшли, — каже Книш Свирид, — розбили, забрали і не сизази за що.

Одноосібник з червоним засмаленим обличчям, кремезний, говорить голосно, ніби балакаєш з ним через ниву. Наводячи цифри, він для підтвердження зиркає в біч дружини, але таким сердитим поглядом, немовби вонв йому може заперечити.

Його дружина, дрібненька з обличчя, з гостреньким носиком і гарненькими очима, затуркана, тихенька і боїться хоч би ненароком переребити свого чоловіка, що колись у царській армії служив артилеристом. Коли ж вона пробує вставити й своє слово, Свирид сердито зиркає і пририкує:

та і піджак не нужен. Собака був на цепу — пристрелили. Це ж до одноосібника прийшли...

А я проти колгоспу нічого не маю. Тільки ж треба засіяти, посадити і тоді й сивзати: «Прийміть, я ваш». А як я посію, яולי мені не вквзали, де сіяти? Тепер от садити виртоплю, план засадити 18 соток. Тан чим же я засадо? З осені забрали й нартоплини не зоствили. Просив, хоч для дітей з цеберку зоствте, — і слухати не захотіли. А ми як воювали, бувало, і наступаємо, і відступаємо, ну воєнних збираємо в полон, а мирного нселения і то не трогали, не то що дітей. Так я думаю, що держава мусить же допомогти. Правда, я недо-вкнонав здачу хліба, раз у мене уродило тільки 60 пу-

24.IV.33.

— Ну не до колгоспу. — А косядоу городгоспу, щоб очі: прийшли вас. А то скаже. Все дарському.

Другий життєвий, що квашені бухоч він і в ки.

Голова с

— Ну я ку. Вам ут Одноосіб

— Повер поверкули.

— Ну я і зам, мабули.

— Та ви чого не пои

— Не зндав.

Другий с

— Я м картоплі. Б заготівлі н

наидали н картоплі до

ирито. При бачила нар

і нічого не украли у с

на корову, шунати м'я

до мене.

— Може А ну викид

Винидали шли. Ну

жуть, забер ж мені тре

Голова с

— Я ж центнери, харчі, а др критого р

збереження посадк.

Одноосіб

— Хіба дити оди

0,25 га, щ

доведено?

— Обсад

— Коли

бідно — 2,5

ж забрали

Як же тепе

запитує директор. Навпаки, коли виник прецедент створення українського класу, чому було б не запитати цих працівників про їхні бажання? Навели, серед них знайшлися б інтелектуальні люди, котрі також захотіли б віддати свої діти

**ВПЕРЕД —
НА ЗАПАХ
КОВБАСИ**
Чому в нашій країні звичай-

Чому в нашій країні заичей-
на порядність сприймається
к дивацтву? Чому за нульові
ратують лише... працівники
базкуптур? Чому навіть уявити
нажко, щоб шахтарі чи мета-
урги страйкували проти па-
дів моралі чи асодисудного
економічного, виробничого,
управлінського базкуптур'я?
Чому що, як дуже точно під-
ієчно журналістами, зруйну-

исленики дитячих райків, у
школах суть предмети «Музи-
ка і спів» визначається успі-
хами шкільного хору хлопчи-
нів і дівчаток у бальних со-
бочках і танцювальних штандх-
ах і спідничках, вишиваних на
цілі «за зростом». Основним
інструментом для музичної
освіти стає чомусь бави, на

Олена СИПЛИВА,
викладач Олександрійсь-
кого педагогічного учи-
лища,
Кіровоградська область

півня, тому, що його легко переносити й зачиняти а шафу. Фортепіано в школах або взагалі немає, або наприпустимо розстроєні, або доповнюють інтер'єр у директорському кабінеті. Між музичною освітою в дитячому садку і шкільними уроками музики та співів немає спадкоємності, наступності в заняттях, розвитку здібностей.

Музична освіта ґрунтується на засадах добровільності, має на увазі дитячі музичні школи, музичні училища. На мій погляд, для піднесення загальної культури й духовності нашого суспільства, оздоровлення моралі необхідно впровадити обов'язкову загально-

Олена СИПЛИВА,
викладач Олександрійсь-
кого педагогічного учи-
лища.
Кіровоградська область

ЩЕ В ДАВНИННІ ка-
зали про різне
культури нації тре-
ба судити з того,
що ставилося по-
до стариків і дітей. За цими
мірками ми дуже програмо-
ємо. Річ не тільки в прощан-
ням умишлю з листа. Ог-
лянімося доклав. І в своїх
грудючих колективах. Хто
підняв літ тому працював з
намі, поруч з нами. На-
вись важко, сказати, чи жи-
вуть ті пенсіонери. А про-
те, ніж хлопцот, допайкують
новою товаришів по пра-
ці, вже й взагалі нічого не
знаємо. Правда, до пенсіо-
нерів-виробників ставлення
еще краще. Іх пам'ятають,
віддають почесні і надають
«персональні» привілеї. Що
до широкого загалу пен-
сіонерської проголошу —
оного, що аніс на своїх пла-
чах і голод, і холод, і лихо-
дні війни, — ми не уважи-
ли. Що нашіми і в спадщині
у спадщині? Самостійні і від-
чуття зазуби? Гріх так ду-
мати, — останнім часом Мак-
симович з'явився, а до вели-
ких святах подорожники, аї-
так нахалдасю...
Та й до пенсіонерів май-
гіршій будай, коли він у
хаті закінчується наодинці
з радіо. Прислухався до
чергах, якщо так прощотро-
хуватиметься до прилавка
за «дефіцитом» відус, —
сидівши напорохоті всіля-
ких обрав і ніхто й не
подумав: а, можливо, тим
чотирьма, чи ще чимось, у
співжиттєвській навістрій
людина хоча приверну
увагу до себе, хочати в рід-
ній хаті щебати вичух? Це
ж і так і найбільша ра-
дість. Бо він з нами не
може зайти до нього хіба
що за командою профрону.
Юди навіть із запинками
Тож чи варто відіскіти
людину від прилавка і від-
лянути кидати в обличчя: «Ще
не за хлібом, діду, черга,
посторонній!»
Відтарапів від прилавка
пир перерозподілі товарів і
завантажив магазинчик.
Тут теж конен прагне ви-
мийти свої гроші на то-
вар, якого надто мало. А в
дні очікує, що він не
встигне... майже п'ять
мільйонів карбованців! І
ніхто нічого, що з ними бу-
де завтра. Зате добре знає
ціну електроварам, годин-
никам, тощо.
У минулому році під час
відвідин до Бєлграді і
випадково зустрівся із жи-
ком з цього ж району. Вона
розповіла, що за п'ять
пошуків разом з сином вступ-
вала і покладала в югослав-
ські банк чотирі тисячі до-
ларів. І з підтвердженням
показала банківську книж-
ку: «Ще раз поїду і куплю
синові машинку!»

Шановна редакції! Звертаюся до вас за до-
помогою ветерани війни і праці села Митова.
Виникла проблема з райком Чернівецької області.
Справа у тому, що райком сільсько-господар-
ству не хоче купити. Неповажаю
вельможе аде розподіл товарів у магазині. «І
в першу чергу кримати ветерани війни і праці,
яким ми даємо право на передачу майна з то-
варів першої необхідності — шин, одягу, бі-
лизни, одягу, взуття тощо. А коли зможемо за-
казати

про побутовий матеріал, то ні від кого не по-
лучимо слова. Що, коли, кому дають і коли то-
бі що дістануться — не долавісь наздо.
Нам же зауваження голова сільської Ради
тільки каже: «Я собі нічого не беру. Колись
розподіляв». Отим і просямо вашої допомо-
ги...

І. РОМАНЮК,
голова ради ветеранів.

Одне слово, комерційні
люди підмітають з полиць
все. Бо ж тепер за кордо-
ць не хочуть! Неповажаю
Виникли навіть автобус-
ний рейсовий маршрут від
Митова до Румунки. Тож тільки
виступиш поперед дівів
щоб узурпав і в доро-
гу.

А те, що в логоні за то-
варом ліни, мішко качує, на-
вись втрачають інші попу-
ти мити, свідчать конкретні
факти із зазначеної сільської
Ради. Одні тільки привізла
Виникли навіть автобус-
ний рейсовий маршрут від
Митова до Румунки. Тож тільки
виступиш поперед дівів
щоб узурпав і в доро-
гу.

Голова сільради Б. Іван-
чук пояснює: — Так розко-
сяло. Тому рівнозна-
ном своїм розпорядженням
завданням розподілу товарів
виробничого попиту.
Тепер його розподіляє спе-
ціальна комісія сільської
Ради, і наприклад у трудові
колективи. Там мають пра-
ти товари пенсіонери. А
навіщо їм ті, що вивали на
пенсію не з наших трудових
колективів, — через раду
ветеранів.

Але й нова система пере-
розподілу інтуїтивно. Ма-
йор Б. Найдя і капітан С. Ко-
бчук з Виницького рай-
відділу міліції розповіли: ми
позадували спирач з тип
перерозподілу, що толку
не виведено. По кілька днів
товар лежить, люда штур-
мують магазин, а комісії
засідають по три дні. Тому.

Якщо вже вони сіли не в свої
сани, то хоча б оперативно
проводили отий перерозподіл.
Інакше не менш важливе:
вільність людей, що підля-
ють виробничого попиту, го-
товому продукції, збільш-
лася у п'ять-шість разів, а по-
рядку не долаєся. За пер-
ший артрал приховування
товарів у магазинах Митова
сільської Ради збільши-
лося у порівнянні з від-
повідним періодом минулого
року на 100 відсотків.

Позамоглилися ми і з
розподільними рознарядка-
ми на новий товар, що явля-
«заруками» в сільраді на
своєму виробничому попиту.
Із 12 найменувань товарів пен-
сіонерам перепало 20 пар
чортів та один електродри-
ль. Правда, віддали і два
телевізори. Та не від ци-
рості. Як знімався сам то-
вар, анкетуючи, думали, що
за високою іншим ціна-
ми в селі телевізори ніх-
то не брало. Не можна
обити звагою в цьому ко-
лективі, щоб отримати цю
рядок. З'ясується, 10 пар
тапон віддали для прове-
нції сільських орядів.
Протестують, що зорозну-
ли цифру, не знав, як повести-
ся вичасти слухом, ува-
ним зауваженням 10 по-
кинь у білих халатах, чи
розрозотатися до нестрим-
лих нареченою в білому плат-
ті і білих халатах. Але
хоч смійся, хоч плач, а бі-
льш не їм нічого не перепале,
бо не виділено...

— Те, що по пенсіоне-
рі не зовсім забувають у
селі, правда, — втручається
в розмову з керівництвом
анкетуючи автор листа І.
Романюк: «А чи часного ро-
зподілу ми вже не бачи-
мо ради ветеранів». — При-
дають мені навіть якість го-
ловних сільради доручив
поділитися сервіс посто-
рів носові хустинки... Аби
обиди мали чим витирати
старіх сліз.

А спалкути, — це один
раз, з війни. Це що сца-
вано у рішечні виконкому
сільської Ради (№ 3.2.1.01.
91): «...у селіх Митовому та
Великому з багато ветера-

редакції. Питання, звичай-
но, постаєть своєчасно і
правильно. Але...

Скажуть, Іване Макси-
мович, а для чого з відок-
пенсіонерів як їх голова ради
ветеранів і колишній голова
сільської Ради ціною своєї
авторитету добираєть тих
і інших товаришів підвищено-
го попукту? Шо зробили осо-
бісто для ветеранів війни,
про яких з такою болем пи-
сали до редакції? За кого
заступається?

Оту, думаю, і дістануться
цілесувному керівництву. Бо
ж знів їх віч-на-віч. Та за
дві години Романюк ледь
встиг одні людину, про яку
згадав хтосьто. Романюк
всіммохді сказав головні цілі
Ради і все. Зате виконко-
миці пригадали Романюк
ціною хтосьто. Романюк
хотів придбати для себе то-
варів підвищеного попукту. Ви-
ходити, як у тому анекдоті:
«Що це терпє, той і має.
Чергу стереже — без черги
бере?»

На завершення розмови
хотілося б поставити пи-
тання в іншому напрямку.
Закондаством про Ради не
передачено, щоб виконкоми
виконували функції торго-
вельно-виробничих підприємств,
товариств, діяльність яких
регламентується Законом
про кооперацію а СРР. А
також обласні Ради народ-
них депутатів Чернівецької
області, можливо, з допомо-
гою прокуратори варто бу-
ло б переглянути отий на-
рядок «нехалатерних» роз-
поряджень. Щоб кожний
займався тим, чим йому на-
лежить.

Михайло ВОСИЛАШКО,
засідаєть кореспондент
газети «Голос України».
Чернівецька область.

Фотомаж Михайла
САЧКА.

І ТАТОС РОЗТАНУВ ЗА СБІРІЕМ...

Вродило 46 літ, розсучує
я могли бати, розсучує біла
свєра фронтальні тринітими, а
вони виваляються в чорній
на скору зустріч... Писав
листи-звітати, і ось догодожд-
на відповісти з Товариства
Червоного Хреста, за жено спо-
гади, спогляд...

Татові було неповних 30 літ.
В останні місяці за фронту він
писав, що війна скоро скінчить-
ся, і він вірний своїй обіцянкам.
Та не судилося: з бою пішов
топ Сулєнчик його було гак-
мо поранено і він помер 19 ба-
ратора 1945 року. Поховали, як
показалися в «спомороні»,
обу шосейної дороги. Потім
було перезарохування, про міс-
це його рідні нікому не знали.

В дні війни в місті відшукати
могли бати, маючи бати. І ось з
Товариства Червоного Хреста
стало відомо, що «Старий
сержант Кокотко Василь Іванови-
ч, 1915 року народження, за-
писку 19.03.1945 р., похований
на радянському військовому
кладовищі у м. Цибінь-Бєлєву,
моя № 165, вояка з району
Гура, Республіка Болгарія».

Землячаків з дитинства,
в якій влрдує проводили бати,
в якій було, бо так наведе-
но, в 1943 році. Сержант він
брав участь в обороні Сєвєро-
дону. Після прогону оточення
пробився на кілька днів до фронту.
І знову поспівав на донос.

Він хотів, щоб всі рідні
братів не проводили. А тому
проводилим він його утрюх:
батько, і сестра Майя й ді-
дус були на роботі. Пої-
батько засів пшеницею і д-
жимо город, потім узяв на пла-
ч. І мене й сестричку і ми пі-
шли в районі Молочної. Жили
околиці міста Великий Токмал,
що на Запоріжжі. Не брало зу-
пинилися, попросилися з бать-

ком. Він пішов берегом до вій-
ськового. Често думався,
повертається обличчям до нас,
малює рукою. Довго стояли
приголосили розумно, в
додомі тато не розтанув за об-
рієм.

Майже півліт минуло у то-
гочас, в перод очима досі є
співрозмови...

І ось я з дружиною, до-
нош і сином І. І. до Польщі в
місто Цибінь-Бєлєву на моги-
лу батька. Військово-меморі-
альний похований місце, оди-
н. У центрі меморіального
центру — висока стела з
символом матері-Батьківщини, в
оборі відомої жінки, яка три-
має у високо піднятих ру-
ках фавел військ. Внизу —
вигляд картини «1941—1945». На
символі. Багато братських
могил, в яких поховано по 50-
90 чоловік. Над цими могилами

— чотирьохмисл обвісиви всто-
дою до 1,5 метра, унітими з
кожного боку гімнунітними зі-
скам. Іх дуже багато. Під оди-
ми з них у братській могилі
лежить і мій батько, гарній
старий сержант Кокотко Ва-
силь Іванович.

Йдемо до могили батька. У
небі павзе жалісливий голос
дочери лебеди, як немаче ві-
слює мій батько до могили.
Опущається на коліна. У не-
бесах праверується. Нестримні
слізи полилися з очей. Ади-
слоті з рідних досі не має змо-
ги завітати похованим на моги-
лу. Ми поклали цвіт на моги-
лу, привезені з України,
по-християнськи пом'янувши ба-
тька і всіх полеглих воїнів.

Символічним було й те, що
в цей час на високу стелу опу-
стився амальгамний курявий,
притомився у вирію. Він нагадає

наших батьків-солдатів, що ста-
ли символами. Увечері знову
пришлись на могили, заклали
свічки і всіли вогнем у Цибінь-
Бєлєву. Там було розлучається
з Цибінькою. Високою ціною до-
стається нам мирна сьогоднішня.

На завершення цієї сповіді
хочеться висловити щиросяра-
ду у відчутті польським друзям
з народною владою, місцевій
раді і всім жителям Цибінь-
Бєлєви, що за те, що обірають
дівоча в наляганню стелі, і
особливо подякувати пані Яд-
ві Паскевич, матері рідної
і чоловікові Яку, та пані Га-
зину за те, що допомогли зна-
йти могили, татом відшукати
наш бати, гостинно прийма-
ли нас. Так не забувайтеся.

Олександр КОКОТКО,
професор Київського
національного Інституту
іноземних мов.

ЗА П'ЯТЬ РОКІВ ДО ПОЧАТКУ

До початку Олімпійських ігор в американському місті Атланти має пройти п'ять років, але ініціатори організації не розуміють, інтенсивно підготувати до цієї події. Намагання а Світлих керівників МОК США та Олімпійського Комітету Атланти було прийнято, радше ігнорувати, ніж намагаючись фінансові стосунки між обома організаціями.

Угода передбачає, що всі господарські й фінансові операції, які мають відношення до проведення Олімпійських ігор 1996 року, контролюватимуться Організацією Атланти. Організатори отримують 70 відсотків крібноту від мроду прав на американських телебаченні, а також симпатичні різноманітні

На олімпійській хвилі

ми спонсорськими корпораціями та від інших операцій. Організація була також євродійним партнером у всіх сферах з МОК США фінансових заходів.

Ан прийняли до згоди з більшістю ступінь, але необхідності, що уточнити окремі юридичні дані, — заявив президент МОК США Роберт Хейнліс. Організація Атланти ще визначити, кому буде надано право акористуватися олімпійським символіком в рамках. За попереднім підрахуванням, очікується, що це має принести прибуток у 463 мільйони доларів, 324 з яких надійдуть на рахунок Організації.

Хоч деталізовані план і бюджет ще знаходяться у стадії розробки, розуміють економічний МОК США намітила найширшу структуру маркетингу. Голова Організації Атланти біл Пейн хотів би, ама тепер мати офіційно затверджений фінансовий план. Тоді його організація занадто не себе відповідальність за всі операції і матиме неврахування мроду грошей при обговоренні контрактів. За домовленості з МОК упріні питання акористуватимуться комісією з трьох осіб — президента МОК Р. Хейнліса і представників Організації Атланти.

— Це досить ериятно для нас, — сказав Р. Хейнліс. — Зрештою, іри-96 намагають Атеанти.

МОК гарантовано отримання 100 мільйонів доларів, або 30 відсотків чистого крібноту від спаробітництва, з фінансовими спонсорами Олімпіади. Національний олімпійський комітет завершує формування чотирірічного бюджету на 1992—1996 роки, очікує крібноту у 375 мільйонів доларів, 114 з яких надійдуть спонсори. МОК має намір застосувати свої фонди на підготовку збірних США для участі в Олімпійських та Панамериканських іграх.

Теніс

ВАГАННЯ СЕЛЕСЬ

Югославська тенісистка, перша ракетка світу Моніка Селес, після того, як вона стала переможницею відкритого чемпіонату Франції, зробила заяву журналістам. Моніка вважає, що необхідно зміцнити правила Міжнародної федерації тенісу (ІТФ), що стосуються допуску спортсменів на олімпійських турнірів в Барселоні. Відповідно до рішення ІТФ, «перепусткою» на олімпійські змагання буде участь у командному розіграші Кубка Федераций 1991 року, який пройде в липні в англійському місті Ноттінгемі.

— Правила слід переглянути. Навіщо олімпійський турнір може втратити своє представництво, — сказала Селес. — Янчо вони продовжують находити на своєму, то з найкращими тенісистами в Барселоні опиняться тільки Штеффі Граф, яка зможе перемогти навіть, якщо гратиме лівою рукою.

Як відомо, Селес неодноразово заявляла про бажання взяти участь в Олімпійських іграх. Але вона, так само, як, наприклад, Маріна Навратілова (США) та Габрієла Собатіні (Аргентина), не збирається представляти свою країну в розіграші Кубка Федераций. Йі не бачу аргументів Олімпійського та Кубок Федераций. ІТФ ризикне зробити турнір в олімпійській Барселоні другорядним за значенням, — вважає Селес.

Постригній, ноубі.

Фото Микола БОЧКА.

Хоней

НОВІ ТУРНІРИ

Міжнародна комісія федерації (МХФ) має намір організувати нові турніри, поєднані з агресивним ітА, організувати турнір

набутих команд у рамках Європейської ліги хоней, розповсюдимо упріні мроду впріні місяці. Іі створення ІХФ відразу ж вчинили, ніж народилися в США та Канаді, організувати таа змагання «Глобал» лігу.

Представники МХФ зазначають, що нові турніри будуть організовані впріні мроду впріні місяці. Іі створення ІХФ відразу ж вчинили, ніж народилися в США та Канаді, організувати таа змагання «Глобал» лігу.

Група «А», за попередніми даними, складатиметься з команд Швейцарії, Фінляндії, Швеції, Чехо-Словаччини, Швейцарії та Німеччини. Група «В»: Італія, Австрія, Югославія та Румунія. Група «С»: Норвегія, Данія, Великобританія, Німеччина, Франція та Іспанія.

Є ще й розширення турнірів, іри яких впроваджені з урахуванням національних керівників.

КІНЕЦЬ «ФУТБОЛЬНОЇ ЛОТЕРЕЇ»?

Фінальний матч наступного чемпіонату світу з футболу відбудеться без психіатричних одиннадцятиметрових ударів, які вирішували долю іри, після того як команда не могла визначитися переможцем в основній і додатковий час. Так станеться в тому випадку, повідомляє агентство Рейтер з Цюриха (Швейцарія), якщо буде схвалено радикальну пропозицію організаторів світового чемпіонату-94 — американців.

Пропозиція США відносно того, що фінальний матч чемпіонату світу-94 повинен гратися в тому випадку, якщо і додатковий час не визначить переможця, була висунута його Організацією, — заявив представник Міжнародної федерації футболу (ФІФА) Андреас Херрен. Херрен згадує з тим, що пенальті, які вирішили долю Кубку європейських чемпіонів у недавньому матчі в місті Брі (Італія) між югос-

лавською «Црвеной звездою» та французькою «Олімпіком (Марсель)», стали причиною детального вивчення пропозиції американців. Тоді югослави уперто задовольнялися часом основного й додаткового часу матчу, довівши справу до пенальті і продемонстрували при цьому суцільний, лудий футбол. Одиннадцятиметрові принесли їм перемогу — 5:3 над суперником, який володів ініціативою майже протягом усього поєдинку. Після зустрічі тренер «Црвеной звезди» Лопко Петрович зізнався, що настрів своїх гравців на «списаний напад», сподіваючись на успіх у пенальті.

Альтернативу пробиноу одиннадцятиметрових висунув й аніонаційний шеф Англіської футбольної асоціації Грехем Тейлор. Він запропонував футболістам пробиновати не 11-метрову, а штрафні удари (без захисної стіни) з ліній штрафного майданчика.

ОГОЛОШЕННЯ

УРСР

Надвірнянське районне Різе народних депутатів Івано-Франківської області

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

У місті Надвірні Івано-Франківської області є пам'ятка культури початку XVI століття — Пам'ятний замок.

Від турнірського маршруту на Ярмечі замок знаходиться на відстані 0,5 км. В данний час розроблено проект реставрації замку під турнірський мовлення, виділено частину грошей на реставрацію.

НАДВІРНЯНСЬКИЙ РАЙВИКОНОМ ШУКАЄ СПОНСОРА І БУДІВЕЛЬНИЙ ОРГАНІЗАЦІЮ ДІЯ РЕСТАВРАЦІЇ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗАМКУ НА ВЗАЄМОВИГІДНІЙ ОСНОВІ.

За довідками звертатись:

Надвірнянське районне Різе народних депутатів, м. Надвірня, Шевченка, тел. 2-23-58, 2-27-86

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради Української РСР

Головний редактор

Сергій ПРАВДЕНКО

Редактори:

Олександр ШІВК
заступник головного редактора

Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник головного редактора

Олександр СМЕЛЯНОВ
«ленкорреспондент»
АН УРСР

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ

Віталій СУДДА
відомий журналіст

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Заступник головного редактора
Анатолій Горлов.

Чергові редактори —
Олександр Селесюк
Анатолій Кривосильський

Автор мистецтва,
змістовний секретар —
Євген Удольський.

Випусковий —
Леонід Класов.

Оформлення —
Володимир Кисельов.

Коректори:
Ліза Олександрівна,
Ірина Бабич,
Валентина Лунава,
Ольга Маврина,
Світлана Орловська,
Олена Чоповська,
Галина Кабелка.

Верстальники:
Тетяна Балюк,
Алла Буднікова,
Сергій Савченко,
Марія Соколенко.

Печатні цехи:
Валентина Чирникова,
Наталія Познань.

Комп'ютерний друкарський цех:
«Радислав Україна»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Індекс 60955.

Тираж 182020

Передплатити можна
на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 03151281.